

Verksamhetsplan 2022-2024:

ULF-avtal – Högskolan i Gävle och RucX-regionen

Skolhuvudmännen i Gävleborgs län står inför stora utmaningar i fråga om bl.a. kompetensförsörjning, integration, likvärdighet och måluppfyllelse. Ett sätt att möta dessa utmaningar är att samverka kring praktiktäna och verksamhetsutvecklande forskning för att skapa förutsättningar för skolutveckling i alla skolformer. Denna verksamhetsplan för åren 2022-2024 avser i första hand en fortsatt fördjupning och förstärkning av den redan pågående verksamheten kring praktiktäna forskning som bedrivits under 2019-2021 med Högskolan i Gävle som samordnande lärosäte i relation till skolhuvudmän i RucX-regionen. (Bollnäs, Gävle, Hofors, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ockelbo, Ovanåker, Sandviken, Söderhamn, Älvkarleby, Hälsinglands utbildningsförbund). De nedanstående prioriterade målen avser år 2022.

I målen för år 2022 fångas även nya samverkansmöjligheter i enlighet med den överenskommelse som ingåtts med skolhuvudmän i RucX-regionen kring utveckling av kulturer och strukturer för en skola på vetenskaplig grund. Högskolan i Gävle har ingått och ingår fortfarande i Uppsala-noden av den nationella försöksverksamheten som pågått fram till 2021, som har syftat till att utveckla och pröva olika modeller för samverkan mellan lärosäten och huvudmän inom skolväsendet kring praktiktäna forskning. Försöksverksamheten förväntas även bidra till en stärkt vetenskaplig grund i de olika lärarutbildningarna samt i regionens skolväsende.

Konkretisering av de nationella ULF-målen

De övergripande nationella målen för ULF-verksamheten kan sammanfattas vara relaterat till utveckling, prövande och utvärdering av modeller inom nedanstående sex områden:

1. Modeller för förstärkt FoU-kapacitet/FoU-organisation hos huvudman (tillsammans med lärosäte) inkl. delade/förenade tjänster och t.ex. forskningsmiljöer hos huvudman
2. Utifrån huvudmannens prioritering och professionens frågor skapa modeller/system för att förädla och utveckla frågor till forskningsfrågor i samverkan med lärosäte
3. Modeller för finansiering av (praktiktäna) forskningsprojekt
4. Modeller för lärarstudenternas delaktighet som brygga mellan lärosäte och huvudman inklusive självständiga arbeten och verksamhetsförlagd utbildning/VFU
5. Modeller för stärkt vetenskapligt förhållningssätt hos förskollärare/lärare/skolledare
6. Modeller för övriga professionsutvecklingsinitiativ som rymms inom ULF

Under perioden 2018 till 2021 har Högskolan i Gävle slutit avtal med Gävle kommun, Sandvikens kommun, Älvkarleby kommun, Nordanstigs kommun samt Söderhamns kommun.

Följande praktiktäna forskningsprojekt pågår utifrån satsningar inom ramen för ULF-projektet samt inom ramen för ULF-avtalen med regionens skolhuvudmän:

- **Gävlemodellen - En studie om varför flickmobbing har ökat på mellanstadiet:** Med hjälp av modellen har Gävle kommun fått ned andelen mobbade i skolorna med 40 procent jämfört med riket som helhet i samarbete mellan utbildning Gävle, BIG och

Högskolan i Gävle. Samtidigt visar enkätstudier att mobbning bland flickor i Gävle kommun har ökat de senaste åren. Syftet med projektet är att studera detta fenomen på tre plan: a) analys av ett massivt enkätunderlag från 2017, b) textanalyser av åtgärder och trygghetsplaner samt c) intervjuer med personal och elever från tre utvalda skolor.

- **IT i lärandet:** Syftar till att undersöka och utveckla villkoren för undervisning och lärande med hjälp av digital teknik. Konkret innefattar detta inom ramen för ULF-samverkan explorativ verksamhet där lärare och forskare tillsammans utvecklar, prövar och utvärderar olika digitala verktyg och former av teknikstödd undervisning.
- **DesDiNaTe:** Syftar till att bidra till långsiktigt hållbara strukturer för samordning av praktiktäna forskning och verksamhetsutveckling i förskolor samt spridning av forskningsbaserad kunskap i Sandvikens kommun. Forskningsfrågorna i projektet samproduceras med förskollärare och förskolans ledning. Projektets kunskapsbidrag fokuserar undervisning, lek och lärande inom naturvetenskap och teknik i förskolan.
- **Hållbara elektriker:** Syftar till att, genom utveckling av yrkesgymnasiets arbetsmiljöutbildning, förebygga belastningsbesvär hos elinstallatörer.
- **SAW – Strengthen Adolescents Well-being:** Syftar till att utbilda skolans elevhälsoteam i en vetenskapligt baserad metod som de sedan tillämpar i mindre elevgrupper med målet att förbättra välbefinnande och den psykiska hälsa samt öka elevernas skolframgång.
- **Utveckling av Elevhälsans arbete:** Syftar till att utveckla en evidens-informerad kultur och struktur för kommunens elevhälsoarbete.
- **Skolledaruppdraget/omsättning av skolledare:** Syftar till att bland annat belysa komplexitet i skolledaruppdraget.

Dessutom pågår praktiktäna forskningsprojekt inom regionen såsom:

- **PINS – Pilotstudie Iggesunds Nya Skola** (Hudiksvall) Syftar till att undersöka och främja matchning mellan arbetssätt, organisering och fysisk miljö i nya skollokaler.
- **BIL – Belysning I Lärmiljöer** (Gävle) Syftar till att testa varierad ljussättning i klassrumsmiljöer för pedagogiska ändamål.
- **CoReD – Collaborative ReDesign in schools** (Hudiksvall och Gävle) Syftar till att testa verktyg för skolled och praktiktäna utvärdering av lärmiljöer inför renovering och nybyggnation.

Prioriterade mål 2022

Nedan anges de huvudområden som ULF-verksamheten med Högskolan i Gävle som samordnande part avser bedriva under 2022. Utifrån nuvarande struktur och ingångna avtal med RucX skolhuvudmän fortsätter samarbetet med följande prioriteringar:

1. **Utveckla RucX verksamhet genom samverkansavtal utifrån ULF-andans fokus på praktiktäna och verksamhetsutvecklande forskning.**
  - Utveckla övergripande- och samarbetsavtal med ytterligare skolhuvudmän, kommunala och fristående. Presentera erfarenheter och vinster med att ingå i ett fördjupat ULF-samarbete.
2. **Etablerande av överenskommelse om gemensam finansieringsstruktur som möjliggör praktiktäna forskning inom RucX-regionen**

- Etablera förenade/utbyte av tjänster, både adjungerad adjunkt och utbyte av tex 100h forskare mot 100h lärare mellan Högskolan i Gävle och regionens skolhuvudmän

3. Regional inventering av behov av forskning och/eller utbildningsinsatser genom tematiserande FocusDay

- Under 2022 utvecklas FocusDay med syfte att pröva regionalt anpassade modeller för inventering av praktiktäna och verksamhetsutvecklande forskningsfrågor. Tema föreslås utifrån Högskolans forskningsområde *Innovativt lärande* och de i området ingående tre forskningsprogrammen – *Morgondagens lärmiljöer*, *Demokrati och likvärdighet* och *Digitalisering*.

4. Överbryggande behörighetsgivande kurs

- För att skapa förutsättningar för vidare studier och kompetensutveckling på avancerad nivå eller erhålla formell kompetens för att påbörja Masterprogrammet ska en kurs ges på 15 hp.
- Utveckla studenternas möjlighet att möta skola på vetenskaplig grund genom att ge en påbyggnadskurs till LLU, 7,5 hp med fokus på vetenskapligt förhållningssätt.

5. Examensrätt för forskarutbildning inom området Utbildningsvetenskap vid Högskolan i Gävle

- Ansökan inskickad till Universitetskanslersämbetet, UKÄ och beslut inväntas under våren 2022.

Övergripande om ekonomi gällande de i verksamhetsplanen angivna punkterna:

Medverkande kommuner åtar sig att:

- stå för egna kostnader som uppkommer i samband med aktiviteter inom ramen för försöksverksamheten, såväl lokalt som i relation till aktiviteter på Högskolan i Gävle eller andra nod-gemensamma aktiviteter.

Högskolan i Gävle åtar sig att:

- stå för egna kostnader som uppkommer i samband med aktiviteter inom ramen för försöksverksamheten, såväl lokalt som i relation till aktiviteter på Högskolan i Gävle eller andra nod-gemensamma aktiviteter.
- avsätta medel för att ge lärare och forskare förutsättningar att medverka inom ramen för ULF-samverkan t.ex. gällande möten med lärare/skolledare. Vissa forskningsmedel kommer att avsättas särskilt för befintliga och nya forskningsprojekt som är av praktiktäna och verksamhetsutvecklande karaktär.

Ekonomi kopplat till ovanstående verksamhet:

Högskolan i Gävles regionala samordningsgrupp inom ramen för ULF-verksamheten uppskattar följande **budgetram för ULF för 2022**:

Grundplåt från Noden	650 000 kr
Prel medfinansiering från projektens huvudmän	3 666 000 kr
Prel medfinansiering från Högskolan i Gävle	2 009 900 kr
Beviljade medel från noden enligt bilaga 1	430 000 kr
Prel total omfattning ULF-aktiviteter	6 105 900

SAW – Strengthen Adolescents Wellbeing:

Högskolan i Gävle har under ULF försöksverksamheten haft som mål att i samverkan med skolfältet utveckla modeller för praktisknära och verksamhetsutvecklande forskning. De projekt som varit ULFiga har i mångt och mycket handlat om elevers välmående, att skapa förutsättningar för ett förebyggande och hälsofrämjande arbete i ett interprofessionellt perspektiv.

Under hösten 2021 har SAW-projektets förankringsfas med intervjuer av rektorer, platsbesök på tre skolor, litteraturöversikt med fokus på förankringsarbete i skolmiljö genomförts. Förankringsfasen är en förberedelse inför ett genomförande av SAW projektet under kalenderåret 2022.

Under 2022 är projektets syfte att undersöka om en tidigare testad utbildningsintervention, SAW (Strengthening Adolescents Wellbeing), efter kontextanpassning kan öka bl a lärande/skolprestation, välmående och skolnärvaro samt minska mobbing och mental ohälsa hos elever. Elevhälsans personal genomgår en utbildning under ledning av forskarna våren 2022 och under hösten utbildar EHT i sin tur eleverna i metoden. SAW innebär att eleverna i grupper om ca 10 elever träffas 8 gånger med utbildade ledare från EHT. Varje träff avhandlar ett tema, t.ex. genus och mental hälsa. Eleverna förväntas få kunskaper och verktyg som kan öka skolframgång, öka välbefinnande och minska psykisk ohälsa. Elevhälsan förväntas få ett förstärkt tvärprofessionellt och systematiskt arbetssätt som innefattar planering, genomförande och utvärdering, med stöd av vetenskapligt uppbyggda metoder och arbetssätt, för att förbättra och utveckla det främjande arbetet. Projektet förväntas även ge upphov till ökad interprofessionell samsyn inom skolan. Projektet genomförs i årkurs 6 i tre skolor. Utvärdering sker innan, direkt efter och 9 mån efter intervention. Projektet utvärderas med validerade elevenkäter, med intervjuer av skolans professionella, samt med skolregisterdata. Förekomst och samband analyseras statistiskt. Kvalitativ innehållsanalys kommer användas för intervjudata.

Till uppstart och genomförande av delar av projektet under våren 2022 äskar vi 505 000 kr från noden.